

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นการที่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ได้เรียนหรือฝึกในสิ่งหนึ่งสิ่งใด และการได้เรียนหรือฝึกในสิ่งนั้นจะมีผลต่อการเรียนหรือฝึกในสิ่งอื่นได้ เป็นต้นว่า นักเทเบิลเทนนิสที่ฝึกตีเทเบิลเทนนิสจนเกิดความชำนาญ เมื่อมาตีเล่นเทนนิส ความชำนาญในการเล่นเทเบิลเทนนิสอาจจะช่วยให้เขาสามารถเล่นเทนนิสได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ โสภา ชูพิกุลชัย ได้กล่าวไว้ว่า "การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะเกิดการเรียนรู้อย่างในสิ่งใหม่ ๆ เพราะการได้ฝึกฝนสิ่งหนึ่งสิ่งใดจนเกิดความชำนาญอาจจะมีผลเกี่ยวพันไปถึงงานทางค่านอื่น ๆ ที่กำลังกระทำอยู่หรือจะกระทำ"¹ และ อิลลิส (Ellis) ได้จำแนกการถ่ายโยงออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรก การกระทำอย่างหนึ่งช่วยให้การกระทำอีกอย่างหนึ่งสะดวกขึ้น ประเภทนี้เป็น การถ่ายโยงประเภทบวก (Positive Transfer) ประเภทที่สอง การกระทำอย่างหนึ่งก่อให้เกิดความยากลำบากในการกระทำอีกอย่างหนึ่ง ประเภทนี้เป็น การถ่ายโยงประเภทลบ (Negative Transfer) ประเภทสุดท้าย การกระทำอย่างหนึ่งไม่กระทบกระเทือนต่อการกระทำอีกอย่างหนึ่งเลย ประเภทนี้เป็น การถ่ายโยงประเภทเป็นกลางหรือเป็นศูนย์² (Zero Transfer)

เกี่ยวกับการถ่ายโยงการเรียนรู้นี้มีปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ขึ้น ดังได้มีผู้กล่าวถึงปัจจัยเหล่านั้นเอาไว้ดังนี้

¹โสภา ชูพิกุลชัย, จิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 119.

²Henry G. Ellis, Fundamental of Human Learning and Cognition (Iowa : Wm.C. Brown Co., 1972), p. 55.

ดรอวาทซ์เคส (Drowatzkes) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ดังนี้คือ

1. ประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ในงานใหม่ ย่อมมีอิทธิพลต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้ทั้งสิ้น
2. ธรรมชาติของงาน (Nature of Task) การถ่ายโอนการเรียนรู้จะมีผลมากที่สุด เมื่องานใหม่มีความสอดคล้องกับงานเก่ามากที่สุด
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ (Knowledge of Principles) ธรรมชาติของงานประกอบด้วย หลักการ กฎเกณฑ์ หรือความสัมพันธ์ภายในงาน ถ้าหากเรามีความเข้าใจเรื่องนี้แล้ว ประกอบกับใช้ความคิดความสามารถประยุกต์เอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้กับงานใหม่ การถ่ายโอนการเรียนรู้ในทางบวกจะเกิดขึ้น
4. การเรียนรู้เริ่มแรก (Initial Learning) ความสำคัญของการเรียนรู้เริ่มแรกก็คือ ประการแรก ทำให้เราสามารถมองประสบการณ์ใหม่ได้กว้างขึ้นและ ประการที่สองก็คือ ระดับของการเรียนรู้ในขั้นแรกถ้าอยู่ในระดับที่ยิ่งสูงเท่าใด โอกาสที่จะเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ในทางบวกจะเกิดขึ้น
5. ความตั้งใจ (Attention) ความตั้งใจหรือความเอาใจใส่จะมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อเปอร์เซ็นต์ของการถ่ายโอนการเรียนรู้
6. องค์ประกอบทางจิตวิทยา ปากฎการณ์การถ่ายโอนการเรียนรู้มีใจจำกัดเฉพาะทักษะทางภาษา และทักษะการเคลื่อนไหวเท่านั้น ส่วนที่เป็นการกระทำ (Performance) และการเรียนรู้ทางจิตใจ อาทิเช่น ทักษะการคาดหวัง อุดมคติ ความเกลียด และแรงจูงใจ ล้วนเป็นเนื้อหาของ การถ่ายโอนทั้งสิ้น¹

¹ John N. Drowatzkes, "Factor that Influence the Transfer of Learning," Motor Learning Principle and Practice (Minneapolis: Burges Publishing Co., 1975), pp. 122-127.

ซิงเกอร์ (Singer) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ไว้ดังนี้คือ

1. จำนวนของการฝึก (Amount of Practices) ความมากน้อยของการฝึกในงานแรกจะมีส่วนสัมพันธ์กับจำนวนและธรรมชาติของการถ่ายโอน ซึ่งเป็นสิ่งที่เราสามารถจะคาดหวังได้ การฝึกอย่างหนักในงานหนึ่งจะมีอิทธิพลทำให้ผลการกระทำในงานที่สองเป็นไปตามทิศทางที่ใดก็ตามหมายเอาไว้

2. วิธีการฝึก (Method of Training) วิธีการฝึกมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในการทดลองของ บริกส์ (Brigs) และวอลเตอร์ (Walter) พบว่าถ้าต้องการให้การถ่ายโอนการเรียนรู้เกิดขึ้นถึงศักยภาพของมันแล้ว การฝึกควรจะฝึกแบบรวม¹ (Whole Method)

เซจ (Sage) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ไว้ดังนี้คือ "การถ่ายโอนการเรียนรู้จากระดับความยากง่ายของงานนั้น การจัดสภาพการณ์ใด ๆ จะมีผลมากกว่ากัน ย่อมขึ้นอยู่กับชนิดของงานและกิจกรรม กิจกรรมบางชนิดของมีการถ่ายโอนการเรียนรู้ในระดับสูง เมื่อการฝึกเป็นแบบง่ายไปยาก หรือทางตรงข้ามกัน กิจกรรมบางชนิดจะมีการถ่ายโอนการเรียนรู้ในระดับสูง เมื่อฝึกจากยากไปง่าย"²

✓ การถ่ายโอนการเรียนรู้ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ กล่าวคือ ชีวิตที่เราดำเนินอยู่ทุกวันนี้ เป็นผลจากการถ่ายโอนความรู้เดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ สิ่งต่าง ๆ ที่สอนอยู่ในโรงเรียน ผู้จัดทำหลักสูตรและครูผู้สอนก็มุ่งหวังไว้ว่าจะใหญ่ เร็วเรียนนำเอาความรู้ที่ได้รับในโรงเรียนนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันนอกโรงเรียน ดังที่

¹ Robert N. Singer, "Condition Affecting Transfer," Motor Learning and Human Performance (New York : Macmillan Publishing Co., 1975), pp. 444-445.

² Geroge S. Sage, "Level of Difficulty and Transfer," Introduction to Motor Behavior a Neuropsychological Approach (London : Addison Wesley Publishing Co., 1977), p. 444.

ประสาธ อิศรปริศา กล่าวว่า "การเรียนรู้จะไม่เกิดประโยชน์ ถ้าหากการเรียนรู้นั้น ผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือชีวิตจริงได้"¹ จึงกล่าวได้ว่า การถ่ายโยงการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามาก เพราะ เป็นแนวทางนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อจะรับรู้ในสิ่งใหม่หรือนำไปแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ และการถ่ายโยงการเรียนรู้ก็เป็นตัวแปรสำคัญของการเรียนรู้ทักษะทางคำศัพท์ ดังที่ ศิลปชัย สุวรรณธาดา กล่าวไว้ว่า "การศึกษาทางคำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางคำศัพท์และการเคลื่อนไหว ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่างด้วยกันคือ ผลย้อนกลับ (Feedback) การจำ (Retention) ตารางฝึกหัด (Schedules of Practice) และการถ่ายโยงการเรียนรู้"² (Transfer of Learning) (ศิลปชัย 2523 : 2)

การที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการถ่ายโยงการเรียนรู้ เพราะเห็นว่าทักษะการเคลื่อนไหวทั้งหลายสามารถที่จะถ่ายโยงจากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่งได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่มีลักษณะพื้นฐานการเคลื่อนไหวที่ใกล้เคียงกันแล้ว ถ้าหากพบว่าทักษะใดในกีฬานั้นมีเปอร์เซ็นต์การถ่ายโยงของทักษะสูงกว่าอีกทักษะหนึ่ง ย่อมจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดการสอนทักษะที่มีเปอร์เซ็นต์การถ่ายโยงสูงกว่าเป็นทักษะแรก ซึ่งจะส่งผลทำให้การเรียนการสอนในทักษะต่อไปได้ก็ง่ายกว่า รวดเร็วกว่า และในที่สุดจะส่งผลถึงสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ทักษะกีฬานั้น การที่ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเปรียบเทียบการถ่ายโยงการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้ไฟร์แอนด์วอลเลย์ ที่มีต่อการเรียนรู้ไฟร์แอนด์คัทกับการเรียนรู้ไฟร์แอนด์ทิมค่อไฟร์แอนด์วอลเลย์บอลในกีฬาเทนนิสนั้น เพราะเห็นว่า ประการแรก ทักษะการตีไฟร์แอนด์และไฟร์แอนด์วอลเลย์มีพื้นฐานของทักษะที่ใกล้เคียงกันมาก ประการที่สอง ในปัจจุบันนี้กีฬาเทนนิสกำลังได้รับความนิยมเป็น

¹ประสาธ อิศรปริศา, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : กราฟิคอาร์ต, 2525), หน้า 125.

²ศิลปชัย สุวรรณธาดา, การเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวภาคปฏิบัติ (ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 2.

เป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการจัดให้มีการสอนการเรียนรู้ในสาขาวิชาพลศึกษา ในระดับอุดมศึกษา และนอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้กีฬา เทนนิส เป็นวิชาเลือกในหลักสูตรการเรียนวิชาพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2521¹ และมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524² อีกด้วย ซึ่งการศึกษาเปรียบเทียบการถ่ายโยงในครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในกีฬา เทนนิสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา เปอร์เซ็นต์ของการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Percentage of Transfer) ระหว่างการเรียนรู้ในการตีโฟร์แฮนด์ที่มีต่อการเรียนรู้ในการตีโฟร์แฮนด์วอลเลย์กับการเรียนรู้ในการตีโฟร์แฮนด์วอลเลย์ที่มีต่อการเรียนรู้ในการตีโฟร์แฮนด์ในกีฬา เทนนิส
2. เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการตีโฟร์แฮนด์และโฟร์แฮนด์วอลเลย์ ระหว่างกลุ่มที่เริ่มเรียนโฟร์แฮนด์ก่อนกับกลุ่มที่เริ่มเรียนโฟร์แฮนด์วอลเลย์ก่อน

สมมติฐานของการวิจัย

สัมฤทธิ์ผลในการตีโฟร์แฮนด์และโฟร์แฮนด์วอลเลย์ ของกลุ่มที่เริ่มเรียนโฟร์แฮนด์วอลเลย์ก่อน จะให้ผลดีกว่ากลุ่มที่เริ่มเรียนโฟร์แฮนด์ก่อน

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2521), หน้า 84.

²กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว, 2524), หน้า 59.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะการถ่ายโยงการ เรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้อพาร์ทเมนต์วอลเลย์ ที่มีการ เรียนรู้พาร์ทเมนต์ในกีฬา เทนนิส เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่า แบบฝึกในการตีพาร์ทเมนต์ และพาร์ทเมนต์วอลเลย์ ตลอดจนแผนการฝึกซ้อมที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยที่เชื่อถือได้
2. ผู้เข้ารับการทดลองจะไม่ไปฝึกตีพาร์ทเมนต์วอลเลย์ ในขณะที่อยู่ในช่วงการเรียนพาร์ทเมนต์ จนกว่าจะสิ้นสุดการเรียนพาร์ทเมนต์ และผู้รับการทดลองจะไม่ไปฝึกตีพาร์ทเมนต์ในช่วงการเรียนพาร์ทเมนต์วอลเลย์ จนกว่าจะสิ้นสุดการเรียนพาร์ทเมนต์วอลเลย์

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมการฝึกเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่างนอกเหนือจากเวลาเรียนที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นประโยชน์กับครูในการจัดการสอนการเรียนกิจกรรมเทนนิส หรือกิจกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น แบดมินตัน และ เทเบิลเทนนิส เป็นต้น
2. เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าวิจัยทางการเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

คำจำกัดความของการวิจัย

การวิจัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในลักษณะที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลจากการฝึกหัดหรือประสบการณ์

การถ่ายโยงการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนรู้ในงานแรกมีผลต่อการกระทำในงานที่สอง

การตีโพร่แดนค์ (Forehand ground stroke) หมายถึง การตีลูกด้วยหน้ามือ โดยตีลูกกระดอนมาทางคานขวาของผู้ที่ถนัดมือขวา

การตีโพร่แดนค์วอลเลย์ (Forehand Volley) หมายถึง การตีลูกด้วยหน้ามือ ในขณะที่ลูกยังไม่กระทบพื้น ซึ่งเป็นการตีลูกในอากาศ

คุรุณย์วิทยทรพยากร
จุพาลงกรณม์หาวิทยาลัย